Yhdyskuntavaliokunta	§ 52	21.05.2018
Yhdyskuntavaliokunta	§ 103	06.10.2020

Lausunto Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksesta (Espoon kaupunki)

115/10.02.02/2018

YLKV 21.05.2018 § 52

Lisätiedot:
maankäyttöpäällikkö Marko Lassila, puh. 050 382 9313
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Espoon kaupunginhallitus on 12.3.2018 päättänyt asettaa Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaluonnoksen nähtäville maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n perusteella. Kaava on julkisesti nähtävillä 3.4.–3.5.2018. Lausuntoaika päättyy 31.5.2018.

Nähtäville asetettavan aineiston muodostavat kaavakartta, kaavamerkinnät ja -määräykset, 6 kaavakartan liitekarttaa sekä kaavaselostus. Lausuntoaineisto on nähtävissä osoitteessa:

https://www.espoo.fi/fi-FI/Asuminen_ja_ymparisto/Kaavoitus/Yleiskaava/Vireilla_olevat_yleiskaavat/Espoon_pohjois_ja_keskiosien_yleiskaava/Kaavaluonnos

Yleisesti

Suunnittelualue käsittää Espoonjoen ja Pitkäjärven pohjoispuoliset alueet sekä Espoon keskuksen, Kaupunginkallion, Kuurinniityn, Sunan, Tuomarilan alueet ja Kasavuoren pohjoispuoliset alueet. Suunnittelualueen pinta-ala on n. 169 km², mikä on yli 30 % koko Espoon pinta-alasta ja yli 50 % Espoon maapinta-alasta.

Voimassa olevan Espoon pohjoisosien yleiskaavan valmistelu aloitettiin vuonna 1984 ja osa I on saanut lainvoiman 1997. Espoon pohjoisosien yleiskaavan osa I ei enää kaikilta osin pysty vastaamaan muuttuvan kaupungin ja kehittyvän seudun haasteisiin. Suunnittelualueesta noin 20 % on asemakaavoitettu.

Valmisteilla olevan kaavan tavoitevuosi on 2050. Yleiskaavalla tullaan vastaamaan Espoon kaupungin kasvutavoitteisiin luomalla kaupunkirakennetta eheyttävillä maankäyttöratkaisuilla edellytykset mm. hyvälle joukkoliikenteelle ja Länsiradan tulevaisuudelle. Keskeisiä suunnitteluhaasteita ovat kaupunkirakenteen eheyttäminen, joukkoliikenneyhteyksien ja palvelujen turvaaminen alueella sekä nykyisten kyläalueiden tunnistaminen ja niiden elinkelpoisuuden vahvistaminen. Yleiskaavan suunnittelussa otetaan huomioon ilmastonmuutoksen hillitseminen ja selvitetään keinoja päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Kaavalla pyritään vastaamaan myös kaupungin vuosittaiseen 2500 asunnon tuotantotavoitteeseen.

Aikataulullisesti tavoitteena on, että kaavaehdotus valmistuu vuonna 2019.

Yleiskaavaluonnoksen kuvaus

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava on strateginen kaava, jolla osoitetaan maankäytön kehittämisen periaatteet ja painopistealueet vuoteen 2050. Mitoituksen lähtökohtana on varautuminen pitkällä aikavälillä Espoon nopeaan kasvuun. Tämän mukaisesti koko Espoon maankäytön suunnittelussa tulee luoda edellytykset Espoon väestön kasvulle 400.000 asukkaaseen ja työpaikkojen kasvulle vähintään 180.000 työpaikkaan vuoteen 2050 mennessä. Väestökasvu on seudullisissa visioissa samalla tasolla.

Nyt laadittavalla yleiskaavalla varaudutaan n. 60.000 asukkaaseen sekä n. 11.000 työpaikkaan. Kaavan mahdollistama kaupunkirakenteen kehittäminen perustuu keskustojen verkostoon, joka muodostuu viidestä kehitettävästä keskuksesta, jotka ovat n. 5 kilometrin etäisyydellä toisistaan: Espoon keskus, Länsiradan kehityskäytävällä Hista ja Mynttilä sekä itäisellä joukkoliikennevyöhykkeellä Viiskorpi ja Kalajärvi, joista kolme viimeistä ovat paikalliskeskustasoisia.

Voimakkaimmin kehitettävät alueet (Espoon keskus, Mynttilä ja Hista) tukeutuvat tulevaan länsirataan ja sen asemien ympärille. Näiden alueiden kehittäminen edellyttää sitovaa päätöstä raideliikenneyhteydestä ja ko. asemasta. Paikalliskeskukset (Viiskorpi, Kalajärvi) tukeutuvat vastaavasti Leppävaaraan suuntautuvaan pikaraitiolinjaan.

Kaavakartalla osoitetaan pitkän aikavälin tavoitteet ja keskeiset maankäytön ja liikenneverkon suuntaviivat. Kaavamääräykset koostuvat yleis- ja yksityiskohtaisista määräyksistä, minkä lisäksi jatkosuunnittelua ohjataan kehittämissuosituksilla. Yhdessä ne osoittavat Espoon maankäytön suunnittelun kannalta olennaisimmat kehityslinjat ja keskeiset painopisteet. Määräyksiä tullaan täydentämään tarvittaessa alueiden jatkosuunnittelua tukevilla ja ohjaavilla selvityksillä.

Yleiskaavan esitystapa on joustava ja sen jatkosuunnittelun ohjaus mahdollistaa vaihtoehtoiset maankäyttöratkaisut tarkemmassa suunnittelussa. Lisäksi suunnitelman mukaan kaupungin vaiheittainen kehittäminen on mahdollista toteuttaa kestävästi.

Kauniaisten kaupungin lausunto kaavaluonnoksesta

Yleiskaavaluonnos on laadittu huolellisesti ja selkeästi, jonka lisäksi on mainittavaa, että materiaalin esitystapa on helppolukuinen. Strateginen kaava jättää suunnitteluvaraa tulevaisuuden muutoksille, jolloin kaava kestää aikaa perinteistä kaavaa paremmin. Lisäksi sen sisältö on helposti liitettävissä pääkaupunkiseudun yhteissuunnitelmiin. Vesistöjen ja luonnonolojen sekä maisemallisten arvojen huomiointi on tehty laadittavassa yleiskaavassa erityismaininnan arvoisesti.

Kaavan yleiset määräykset ja niihin liittyvät kehittämissuositukset ovat konkreettisia ja kaavalle asetettuja tavoitteita tukevia. Lisäksi ne ovat muotoiltu niin selkeästi, että niiden tarkoitusperästä ei jää epäselvyyttä. Kaavan maankäytön kehittämisellä tuetaan kokonaisuudessaan joukkoliikenteen saavutettavuutta sekä kävelyä ja pyöräilyä.

Suorat vaikutukset Kauniaisiin ovat vähäiset, koska ns. kosketuspinnoilla on Turunväylä, Karvasmäen/Fallåkeriin avoimet alueet sekä Jorvin sairaalan alue. Kauniaisten pohjoispuolisten alueiden asukasmäärän kasvulla ei oleteta olevan merkittävää vaikutusta Kauniaisten kautta kulkevaan läpiajoliikenteeseen, koska em. kehittyviltä alueilta on vaihtoehtoisia ja tehokkaampia reittivaihtoehtoja tarjolla. Tulevaisuudessa vaiheittain asemakaavoitettavien ja toteutettavien kohteiden muut vaikutukset Kauniaisille jäänevät niin ikään vähäisiksi ja sulautuvat seudun muuhun kasvuun.

Keskuspuistosta Ullanmäen kautta esitetty ekologinen yhteys jatkuu Kauniaisissa Kasavuoren alueen läpi ja edelleen jäähallin alueelta pohjoiseen takaisin Espoon puolelle. Kauniainen on huomioinut nämä sekä täydentävän ekologisen yhteyden vireillä olevassa jäähallin alueen asemakaavan muutoksessa.

YTJ:

Valiokunta päättää antaa esityslistatekstistä ilmenevän lausunnon Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaluonnoksesta Espoon kaupunkisuunnittelukeskukselle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

YLKV 06.10.2020 § 103

Lisätiedot:
maankäyttöpäällikkö Marko Lassila, puh. 050 382 9313
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Espoon kaupunginhallitus on päättänyt 18.5.2020 asettaa Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksen nähtäville maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n perusteella. Kaava on julkisesti nähtävillä 7.9.–20.10.2020. Lausuntoaika päättyy 2.11.2020.

Nähtäville asetettavan aineiston muodostavat kaavakartta, kaavamerkinnät ja -määräykset, 7 kaavakartan liitekarttaa sekä kaavaselostus. Lausuntoaineisto on nähtävissä osoitteessa:
http://www.espoo.fi/yleiskaavapoke.

Keskeisiä muutoksia yleiskaavaehdotukseen

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaluonnoksesta annettiin 22 lausuntoa ja 325 kirjallista mielipidettä. Niiden pohjalta tehdyt merkittävimmät muutokset ovat kohdistuneet mm. Histaan ja Espoon keskuksen ympäristöön, joissa keskustatoimintojen alueita (C) on pienennetty ja Lommilan alue on muutettu elinkeinoelämän ja asumisen alueeksi. Myntinmäen asemaa on siirretty puoli kilometriä etelämmäksi ja virkistysalueiden määrää on kasvatettu. Myös virkistysverkostoon ja ekologisten yhteyksien määräyksiä ja merkintöjä on tarkennettu ja selkeytetty ja ne on esitetty pääosin selventävillä liitekartoilla. Lisäksi Ämmässuo-Kulmakorpi –alueen ympäristöön on lisätty suojaviheralue. Kaavaehdotukseen on tehty myös lukuisia muita muutoksia, joiden vaikutukset ovat osin paikallisesti merkittäviäkin.

Asuntovaltainen alue A3, kyläalue (AT), elinkeinoelämän alue, maa- ja metsätalousalue sekä suojelualue -varaukset ovat kasvaneet luonnosvaiheesta. Muut aluevaraukset ovat vastaavasti säilyneet ennallaan tai pienentyneet. Uusimaakaava 2050 suojelualueet on sisällytetty yleiskaavaehdotukseen sellaisenaan.

Luonnosvaiheen jälkeen on laadittu seuraavat selvitykset:
- Alustavan yleiskaavaehdotuksen vaikutusten arviointi
- Ilmastovaikutusten arviointi
- Luontovaikutusten arviointi
- Ämmässuo-Kulmakorpi alueen vaikutusten arviointi
- Alustavan yleiskaavaehdotuksen vesistövaikutukset Espoonlahden Natura-alueeseen
- Tarkistettu arvio yleiskaavaehdotuksen vaikutuksista Natura 2000 -alueeseen

Kauniaisten kaupungin lausunto kaavaehdotuksesta

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksen valmistelua on jatkettu jo luonnosvaiheessa tutuksi tulleella laadukkuudella ja tarkkuudella. Erityisesti kaavaehdotuksen luonto- ja virkistysarvojen tutkiminen ja käsittely on parantanut suunnittelukokonaisuutta. Myös baanojen (pyöräliikenteen nopeat runkoyhteydet) lisääminen korostaa vastuullista suhtautumista kaupungin kehittämiseen. Sen sijaan on todettava, että merkittävä osa uudesta maankäytöstä sijoittuu sellaisille sijainneille, että niiden saavutettavuuden järjestäminen kestävillä kulkumuodoilla tulee olemaan erittäin haastavaa etenkin siten, että kestävä kulkutapavalinta olisi henkilöautoa houkuttelevampi.

Kauniaisten kaupunki on todennut luonnosvaiheessa, että Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan vaikutukset Kauniaisille jäänevät melko pieniksi. Kaavaehdotuksessa Lommilan ja Kuurinniityn alueiden maankäyttö on keventynyt, minkä vuoksi vaikutukset Kauniaisiin pienentyvät entisestään.

YTJ:

Valiokunta esittää esityslistatekstistä ilmenevän lausunnon Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksesta Espoon kaupunkisuunnittelukeskukselle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.